

Stopy

ČERVEN 2024

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy

PŘEČTĚTE SI:

- o svěcení nového oltáře v Kytíně
- o svátosti manželství v zamyšlení i anketě
- o letošním svatodušním putování do Trnové
- o tom, kdo se teď o kostel v Trnové stará
- vzpomínky paní Jindřišky Blahoňovské

O Svátostech

O SVÁTOSTI MANŽELSTVÍ

výňatky z papežova povzbuzení
„Amoris laetitia“

Svátost manželství není společenská konvence, prázdny rituál nebo pouhé vnější znamení závazku. Svátost je dar k posvěcování a spáse manželů. Manželé jsou pro sebe navzájem a pro své děti svědky spásy, na které se podílejí prostřednictvím svátosti.

Svátost není nějaká „věc“ nebo „síla“, protože ve skutečnosti sám Kristus „vychází vstříc věřícím manželům svátostí manželství. Zůstává s nimi a dává jim sílu následovat ho a brát na sebe svůj kříž, povstávat ze svých pádů, vzájemně si odpouštět, nést břemena jeden druhého“.

Důvěrné společenství života a manželské lásky je svou přirozenou povahou zaměřeno na plození. Dítě, které se narodí, „se nepřidružuje k vzájemné lásce manželů zvenčí. Pučí v samém srdci tohoto vzájemného darování, jehož je plodem a naplněním“. Neobjevuje se až na konci nějakého procesu, ale je přítomno od začátku jejich lásky jako podstatný prvek, který nelze popřít, aniž by se mrzčila láska sama. Dítě si zaslouží, aby se narodilo z takové lásky, a ne jakýmkoli způsobem, protože „není něco, co se rodičům dlu-

ží, ale je to dar, který je plodem specifického úkonu manželské lásky jeho rodičů“.

V rodině, kterou lze nazývat „domácí církví“, zraje první zkušenost církve coby společenství osob. Zde se učí, jak je práce těžká i radostná, učí se bratrské lásce, velkodušně odpouštět znovu a znovu a především uctívat Boha prostřednictvím modlitby a oběti vlastního života. Církev je rodina rodin, ustavičně obohacovaná životem všech domácích církví.

Milost svátosti manželství je především určena „k zdokonalování manželské lásky“. Apoštol Pavel píše do Korintu: „Kdybych měl víru v nejvyšší míře, takže bych hory přenášel, ale neměl lásku, nejsem nic. A kdybych rozdal všechno, co mám, a pro druhého do ohně skočil, ale neměl lásku, nic mi to neprospěje“ (1 Kor 13,2-3). Slovo „láska“ je sice jedno z nejužívanějších, ale velice často bývá zneužíváno.

Manželství je vzácné znamení, protože „když muž a žena slaví svátost manželství, Bůh se v nich takřka »zrcadlí«, vtiskuje do nich své rysy a nezrušitelný charakter své lásky. Manželství je pro nás ikona Boží lásky. Sám Bůh činí ze dvou snoubenců jedinou existenci. To má velmi konkrétní důsledky pro každý

den – mocí svátosti činit zjevnou lásku, kterou Kristus miluje svou církev a nadále za ni dává život.

Ti, kdo se účastní slavení spojení naplněného láskou, doufají, že tato láska – byť je křehká – obstojí ve zkoušce času a vytrvá. Děti si nejen přejí, aby se rodiče měli rádi, ale aby si také byli věrni a aby zůstali spolu navždy. Trvalost spojení, která se vyslovuje v manželské smlouvě, je víc než společenská formalita nebo tradice, protože má základ ve spontánním zaměření lidské osoby; a pro věřící je to smlouva před Bohem, která vyžaduje věrnost.

Slíbit lásku navždy je možné, když se odhaluje plán, jenž je větší než naše vlastní plány, nese nás a umožňuje nám darovat milovanému člověku celou budoucnost. Aby taková láska mohla projít všemi zkouškami a navzdory všemu zachovat věrnost, k tomu je zapotřebí daru milosti, který ji posílí a pozvedne.

V manželství je třeba pečovat o radost z lásky. Když je snaha o slast poznamenána nutkavostí, uzavře se do jednostrannosti a nedovoluje nacházet další druhy uspokojení. Zato radost rozšiřuje schopnost mít z něčeho požitek a umožňuje nacházet potěšení v různých skutečnostech, a to i v těch obdobích života, kdy tělesná rozkoš vyhasíná.

Přátelská láska se nazývá „caritas“, když vnímá „vznešenou hodnotu“ druhého a váží si jí. Krása – „vznešená hodnota“ druhého, která není totožná s jeho fyzickou nebo psychickou atraktivitou – nám dovoluje vychutnávat posvátnost druhé osoby bez pudové nutnosti ji vlastnit. V konzumní společnosti se oslabuje estetické cítění, a tím mizí radost. Něha je projev té lásky, která se osvobozuje od sobecké touhy po sobeckém vlastnění. Přivádí nás k tomu, že před člověkem takřka pocítujeme chvění z nesmírné úcty a určitého strachu, abychom mu neuškodili nebo ho nepřipravili o jeho svobodu.

Ilustrační foto převzato z internetu

Láska k druhému zahrnuje tuto chuť kontemplovat a oceňovat to, co je na jeho osobním bytí krásné a posvátné, což existuje nezávisle na mých potřebách. To mi dovoluje hledat jeho dobro, i když vím, že ho nemohu vlastnit, nebo když se mi stane fyzicky nepříjemný nebo obtížný.

Estetická zkušenost lásky se vyjadřuje v pohledu. Pohled, který vyjadřuje ocenění, je nesmírně důležitý, a skrblit jím je obvykle škodlivé. Kolik věcí jen manželé a děti někdy udělají pro to, aby si jich druhí všimli a vážili si jich! Mnoho zranění a krizí vzniká v okamžiku, kdy se na sebe přestaneme dívat. Právě to vyjadřují některé stížnosti a nářky, které slyšíme v rodinách: „Můj muž se na mě nepodívá, zdá se, že jsem pro něho neviditelná.“ „Dívej se, prosím, na mě, když s tebou mluvím.“ „Moje žena se už na mě nepodívá, má už teď oči jen

pro děti.“ „U nás doma už nikoho nezažívám, oni mě už ani nevidí, jako bych neexistoval.“ Láska otevírá oči a dovoluje za vším ostatním uvidět, jakou hodnotu má lidská bytost.

Nejsilnější radosti v životě vznikají tehdy, když můžeme způsobit štěstí druhým jako předchuť nebe. Jak je milá a útešná radost připravovat potěšení druhým a vidět, jak se z něj radují. Tato blaženost, plod bratrské lásky, není samolibost marnivého člověka, který vidí jen sebe, ale blaženost milujícího člověka, který se těší z dobra milovaného – blaženost, která se přelévá na druhého, a tak nese dobré ovoce.

Na druhé straně se radost obnovuje v bolesti. Když manželé trpěli a společně bojovali, mohou potom poznat, že to stálo za to, protože získali něco dobrého, něčemu se společně naučili, nebo

si mohou víc vážit toho, co mají. Jen málo lidských radostí je tak hlubokých a vzrušujících, jako když dva lidé, kteří se milují, dosáhli něčeho, co je stálo mnoho sdílené námahy.

Mladým lidem chci říct, že nic z toho všeho nepřijde zkrátka, když láska přijme formu manželství. Jejich spojení nachází v této instituci způsob, kterým se zajišťuje jeho stálost a reálný a konkrétní růst. Je pravda, že láska je něco mnohem víc, než vnější souhlas nebo forma manželské smlouvy. Je ale také pravda, že rozhodnutí dát manželství ve společnosti viditelnou podobu včetně určitých závazků ukazuje na jeho význam: vypoovídá o vážnosti ztotožnění se s druhým, značí překonání mladistvého individualismu a vyjadřuje pevné rozhodnutí, že jeden chce patřit druhému.

Vybral P. Jan Dlouhý

Anketa – svátost manželství

Do ankety k tématu „svátost manželství“, kterou v těchto Stopách přinášíme, nebylo snadné najít respondenty. Je to tím, že zejména ta druhá z anketních otázek tak trochu vyžaduje jít s kůží na trh. Jsem proto nesmírně vděčná těmto pěti manželským dvojicím, které spolu už nějaký ten pátek žijí, že mi na mou prosbu kývly. Vážím si toho. A jak tedy znějí anketní otázky?

- 1) Jak dlouho jste spolu chodili a kolik let jste manželé?
- 2) Kolik jste prožili krizí a co myslíte, že vám je pomohlo překonat?

Marie a Libor Jelínkovi:

1) Chodili jsme spolu dva roky a pak jsme se v roce 1999 vzali, letos v létě snad oslavíme výročí 25 let od uzavření našeho manželství, takže stříbrnou svatbu ;-).

2) Vážnější krize byly asi 3... Překonali jsme je díky tomu, že nám naštěstí včas došlo, že se máme opravdu rádi. Pomohlo nám začít o problémech mluvit. Pokud to nešlo bez emocí, klidně jsme si své názory psali třeba emailem, je pak jednodušší svůj názor sdělit, názor druhého vstřebat, druhému se omluvit... Doporučujeme nechat si nějaký prostor sami pro sebe (sport, koníček, víkend atd.).

Markéta a Viktor Tomkovi:

1) chodili jsme spolu 4 roky, manželé jsme 25 let.

2) Krize samozřejmě byly, ale nedokážeme říci, kolik ani jak časté byly. Přicházely v různých intervalech a různé intenzitě, vždycky nečekaně. Překonali jsme je s modlitbou a vírou, že Bůh je v tom

s námi. Většinou začaly nenápadně tím, že jsme se vyhýbali vyřešení nějakého problému mezi námi, nevyříkali jsme si ho a čekali, že sám přejde. Nikdy nepřešel, ale nabalilo se na něj další drobné nedorozumění a postupné odcizování se. Nicméně jsme vždy brali zcela vážně náš manželský slib jako něco výjimečného a jedinečného, co nás má provázet v životě. Co praktického nám pomohlo: společné hezké zážitky (třeba pár dní společně na lyžích), zejména ale společenství dalších manželských párů, kde jsme problémy mohli sdílet a společně do nich zvat Boha.

Pavla a Jirka Pšeničkovi:

1) V den, kdy tohle píšeme a fotíme, máme zrovna 28. výročí svatby. Poznali jsme se už o tři roky dříve, tudíž jsme spolu víceméně 31 let.

2) Rozzlobení jsme na sebe každou chvíli, protože jeden z nás „zásadně“ nezavírá skříň v ložnici a po jídle „nikdy“ nezašoupne židli ke stolu (Jirka), druhý vždy žehlícím prknem spolehlivě „zatarasí“ vchod do obýváku a „nikdy neposluchá“ manžela, když mu sděluje důležité informace (Pavla). Občas spolu i nemluvíme, ale nikdy to netrvalo déle než den. Krize? Taková ta opravdová, kdy se hrozí rozvodem, nikdy nebyla. Největší zatěžkávací zkouškou pro nás bylo vždy období, když měl někdo v rodině zdravotní či jiné problémy, ale to jsme naopak vždy cítili, jak moc se vzájemně potřebujeme. Čím jsme starší, tím víc si uvědomujeme, jak moc je důležitá tolerance k lidským nedokonalostem. Mezi manželi i dětmi. A také třeba humor, který dokáže tíživé situace odlehčit. A občas nezaškodí si připomenout, co jsme si to vlastně před Bohem slíbili.

Anna a Jaroslav Maršíkovi:

Anna:

1) Chodili jsme spolu 4 roky – museli jsme skončit školu. Manželé jsme 52 roků.

2) Malé krize se nepočítají, takže těch máme za sebou nepočítaně. A pak jedná větší. Mně s jejím překonáním pomohlo „náhodné setkání“ se svým známým ještě ze studií. Byl to salesiánský kněz, který se rozhodl pomoci nám tím, že nám zařídil pozvání do jedné skupiny rodin tzv. Party, které se scházely jednou za dva týdny při kostele sv. Terezičky v Kobylisích. Velmi mi pomohlo, že jsem se začala intenzivně zabývat něčím jiným než naší krizí. Zrovna jsme četli průklepový samizdat od Evelyho na téma krize manželství, kde například povzbuzoval k překonání „cesty tunelem“, protože to druhé víno, které na nás za ním čeká, je lepší než to první. Tak jak tomu bylo na svatbě v Káně. Můžu potvrdit.

Jaroslav:

1) Chodili jsme spolu 4 roky 6 měsíců a 11 dní. Asi vzniká otázka, proč tak přesně? 1. 3. 1967 složila Hanka existenční zkoušku z matematické analýzy, takže bylo skoro jisté, že se hned nevrátí k mamince na Slovensko. Druhé datum, které si dobře pamatují je 12. 8. 1971, kdy jsme se brali před zákonem. (V kostele před oltářem 14. 8.)

2) Já jsem si žádnou vážnou krizi nepřipouštěl a všechny krize mi pomáhala překonávat odpovědnost k rodině. Napětí jsem vnímal, vzpomínám si, že na jedné taneční zábavě mluvila Hanka se sousedkou o nějakém tunelu. Vědomí rodiny, ohledy na Hanku, děti a také maminku mi pomáhalo se přes krize přenést. Teď si užívám radosti z dětí a vnoučat.

David a Marka Horynovi:

Na žádost o rozhovor ohledně manželství jsme Daniele společně s mojí manželkou nakonec kývli. Odpověď na otázku, jak dlouho jste spolu chodili a kolik let jsme manželé, není až tak složitá, jsou to jen exaktní čísla. Tak tedy známe se od února roku 1989 a brali jsme se v srpnu 1995, což dává nějakých 6 let a 6 měsíců. Chodit jsme spolu začali někdy v srpnu nebo září 1990, na tom se přesně neumíme shodnout.

David:

Období 1991-1995 bylo obdobím vzájemného poznávání sebe i našich rodin. Nejen láska jako plamen svíčky je důležitá, ale např. i tchýně, tchán, sourozenci a podobně. V tomto ohledu jsem to měl výrazně jednodušší než moje budoucí žena. S mojí budoucí tchýní a „rodinou“ jsme si padli do oka hned od počátku. Moje žena to měla o poznání horší. Já jsem jedináček, moje žena pochází ze 4 dětí a má tedy 3 sestry a velkou rodinu.

Marka:

I když jsme se poznali na kolejích v Praze v únoru 1989, nakonec si pro mne přijel do Vysokých Tater na Téryho chatu, kam jsem během studentských let chodila na letní brigádu, a to bylo v srpnu 1990. Pocházím z Popradu, a už během gymnázia jsem měla výbornou partu, se kterou jsme chodili a lyžovali v Tatrách. Tenkrát při našem prvním setkání na kolejích jsme zjistili, že zná moje některé kamarády z Tater, protože se potkali na Kavkaze na expedici – on v české výpravě a ti moji kamarádi ve slovenské výpravě. Školní rok 1989/1990 byl můj první rok v Praze na studiích na vysoké škole, a jeho pátý poslední rok. Seznámil mne s dalšími horolezci a skialpinisty v oddíle Alpin a byla jsem za to ráda, protože jsem opravdu byla první rok ve velké Praze trochu ztracená. V září 1989 nastoupil vojenskou službu, která byla zkrácena díky sametové revoluci, a v srpnu 1990 se rozhodl, že za mnou přijede do Vysokých Tater. Ale to jsme ještě spolu nechodili. Končila mi brigáda, a tak jsem mu slíbila, že s ním půjdu přechod Tater – z Téryho chaty přes tři sedla až na Popradské pleso. A tam se to u něj údajně zlomilo, když jsem celý den kráčela a velmi málo mluvila... To u mě pak ještě trvalo několik měsíců, než jsem mohla říct, že spolu „chodíme“. Svatbu jsme pak měli v srpnu 1995.

Další, už záludnou, otázkou Daniely bylo: Kolik jste prožili krizí a co myslíte, že vám je pomohlo překonat?

David:

No, tak to je opravdu velice složitá otázka. Za prvé je třeba si vyjasnit pojem „krize“. Každý to má zcela jinak. Pro někoho je to hádka o tom, co budeme vařit v neděli na oběd nebo kam pojedeme na výlet. Pro jiného je to, jak trávit společný volný čas nebo pocit, že vám váš partner prostě nerozumí. Přestože jsme fatálních kolizí v našem okolí zažili celou řadu, nám se toto s vlastní i Boží pomocí našťestí vyhnulo.

Marka:

Máme za sebou 29 let společného manželského života. Všichni víme, že život nepřinese jenom samé radosti, ale i starosti a těžší životní etapy. Jelikož můj muž nikdy nebyl zvyklý se na nikoho ohlížet (vyrůstal jako jedináček), tak

z toho většinou pramenily naše, nebo možná spíše moje, „krize“. Dokud Marka „kráčí a mlčí“, tak je vše v pořádku (to už bylo tenkrát v Tatrách...). Jakmile se jí něco nelíbí a s něčím nesouhlasí, tak je „problém“. Musím však přiznat, že se manžel vždy snažil naslouchat, pochopit, a nakonec udělat i nějaký ten kompromis. Jak on rád říká: „Budu o tom přemýšlet“. A po těch společně prožitých letech ke krizím říkám, že je velmi důležitá komunikace a vzájemné pochopení.

David:

Otázky byly zodpovězeny, nicméně cítím zde potřebu se k této problematice trochu více vyjádřit i po stránce filozofické, resp. se nad celou problematikou tak trochu zamyslet. Jak již bylo řečeno na začátku, manželství a láska je jako plamen svíčky. Tento plamen je třeba chránit před vnějšími vlivy, větrem, deštěm, hromy a blesky, jinak je záhy uhašen. Nejsou

jen krásné slunečné dny (štěstí), ale občas se i blýská (hádky a nedorozumění) nebo prší (slzy a pláč). Nicméně vždy je zapotřebí se znova zvednout a jít společně dál... (vzájemná komunikace). Určitě se hodí také dobré vybavení, a to nejen do hor (jako např. goretexová bunda, trénig, rodina, psycholog, pan farář...). Velmi důležité jsou také společné koničky a trávení volného času, a nemusí to být jenom hory, turistika a cestování jako v našem případě, ale např. zahrádka, kultura atd. V neposlední řadě je to také o vzájemné úctě, důvěře a porozumění a zejména pak o umění dělat kompromisy. Příliš silné ego je na překážku jakéhokoliv harmonického vztahu natož pak toho partnerského. Co tedy říci na závěr? „**Milujte se a množte se**“ (ilidová parafráze na „**Plodte a množte se a naplňte zemi**“ z Genesis, kap. 1, verš 28). Toto neplatí jen ve smyslu plození potomků, ale hlavně v předávání zkušeností, jak co nejlépe žít...

Bůh v mém životě

Nový oltář a ambon pro kostel Nanebevzetí Panny Marie v Kytíně

V neděli 26. května jsme v Kytíně prožili výjimečnou mši svatou, při které pan arcibiskup Jan Graubner posvětil v kostele nový oltář a požehnal nový ambon. Slavnost byla zahájena liturgickým průvodem od budovy místního Obecního úřadu. Vstup do zaplněného kostela uvítal zpěv sboru na kůru, doprovázený varhanami, houslemi a klarinetem – vše pod vedením pana Gregoriniho a ve spolupráci s jeho rodinou. Průvod tvořený ministranty mníšeckými a líšnickými se odebral do presbytáře. Pana arcibiskupa doprovázel jáhen Václav Boháč, farář Jan Dlouhý a sekretář arcibiskupa Vojtěch Mátl s pomocníkem. Po přivítání vyzval pan arcibiskup všechny k modlitbě: *...S radostí se shromažďujeme kolem nového oltáře, abychom ho zasvětili pro slavení nejsvětější oběti. Oltář je symbolem Krista, ke kterému přistupujeme jako k živému kameni, a spolu s ním vytváříme duchovní chrám...* Na znamení pokání a na památku křtu byl lid i oltář a ambon pokropen svěcenou vodou.

Po chvalozpěvu *Sláva na výsostech Bohu* zazněla modlitební prosba, aby Bůh posiloval svátostným pokrmem své věřící, kdykoli se kolem oltáře shromáždí. Bohoslužba slova probíhala jako každou neděli – tentokrát ze slavnosti Nejsvětější Trojice. V promluvě pan arcibiskup mimo jiné zdůraznil, že oltář je pevným, stabilním místem v kostele, ale i v obci, a slouží ke shromažďování lidu kolem Krista – Vykupitele, aby on sám nás mohl posilovat. Přímluvy byly nahrazeny modlitbou litaní ke všem svatým, které byly zakončeny: *Na přímluvu blahoslavené Panny Marie a všech svatých vyslyš, Bože, naše modlitby a dej, ať se tento oltář stane místem, kde se uskutečňuje největší tajemství naší spásy a kde se tvůj lid shromažďuje, aby na ní měl účast, otvíral ti své srdce a modlil se a projevoval ti svou zbožnost a lásku...* Následovalo vložení kamene s ostatky svatých do připraveného otvoru. (Tento kámen byl vyjmut ze starého dřevěného

oltáře, a starý oltář byl na konci minulého roku převezen do depozitáře Arcibiskupství pražského). Kámen zatmelil do nového oltáře sám autor – akad. sochař Petr Váňa. Arcibiskup poté dlouhou modlitbou oltář zasvětil: *...ať je navždy zasvěcen ke slavení Kristovy oběti... ať je stolem prostřeným k hostině, k níž máme zasednout spolu s Kristem... ať je místem důvěrného spojení s Tebou, místem radosti a pokoje... ať je zdrojem jednoty církve a bratrské svornosti... ať je středem, ke kterému směřují naše chvály a díky...* Pan arcibiskup odložil mešní roucho, přijal zástěru a poléval oltář křížem, roztíral ho rukama po celé horní ploše. Ruce si omyl, odložil zástěru a přijal opět mešní roucho. Následně přinesli dva hasiči rozpálenou pánev s plápolajícím ohněm, položili ji doprostřed oltáře a pan arcibiskup vhodil na oheň kadidlo a modlil se: *Jako tento kouř stoupá vzhůru, ať naše modlitby vystoupí k tobě, Bože, a jako se tento kostel naplňuje příjemnou vůní,*

ať i Tvá církev naplní svět životodárnou vůní Kristovou. Pak okouřil oltář kadidelnicí a hasiči pánev odnesli.

Ministranti posvěcený oltář pokryli plátny, přinesli na něj misál, mikrofon, kříž a dva kamenné svícný, které jako dar a překvapení zhotovil pro tento oltář pan Váňa. Děti přinesly pestré květiny, které položily na okraj oltáře. Jáhen přijal od arcibiskupa rozsvícenou svíčku s modlitbou: *Kristovo světlo ať ozáří oltář a ať vyzařuje z těch, kdo mají účast na večeři Páně.* A oltářní svíce rozsvítil.

Přinesením bohoslužebných nádob, vína a hostií začala eucharistická bohoslužba modlitbou nad dary: *Prosíme tě, Bože, ať tvůj Duch sestoupí na tento oltář, aby posvětil dary tvého lidu a očistil srdce těch, kdo z těchto darů budou přijímat.* Po eucharistické modlitbě následovalo svaté přijímání, chvalozpěv *Bože, chválíme tebe...* a modlitba po přijímání: *Upevni v nás, Bože, ducha vytrvalosti, abychom se rádi shromažďovali kolem tvého oltáře, na němž se koná nejsvětější oběť, a sjednocuj nás ve víře a lásce, abychom když Krista přijímáme, stávali se mu podobnými...*

V závěru obřadu přišel poděkovat panu arcibiskupovi pan starosta Kytína Milošlav Holý. Velmi ocenil dar a posvěcení nového oltáře, kterými byl místní kostel obohacen. Karolína Slepíčková darovala panu arcibiskupovi na poděkování krásnou květinu. Pak se liturgický průvod vrátil na Obecní úřad a po odložení mešních rouch následovalo občerstvení a beseda v kytínském pivovaru. Nutno dodat, že počasí nám během obřadu přálo, krátce po skončení obřadu se strhl prudký liják... ale netrval dlouho.

PÁR ŘÁDEK ZÁVĚREM:

Před časem jsem požádal akad. sochaře Petra Váňu o návrh nového oltáře pro kostel Nanebevzetí Panny Marie v Kytíně. Byl se na místě podívat, avšak práce na Mariánském sloupu a jiné ho natolik zatížily, že nezbyl čas pro náš kostel. Začátkem minulého roku jsme záměr oživil, vznikl návrh, který v únoru schválila liturgická komise Arcibiskupství pražského a který ve stručnosti níže uvádím:

„Navrhnul jsem nový oltář, který by nahradil stávající dřevěný, dosluhující, narušený červotočem. Byl by na stejném místě. Navrhuji jej z kamene, jako místo pevné, krásné, prosté. Čtvercový půdorys prostřeného stolu. Jednoduchý tvar, na stranách se splývajícími tvary měkké drapérie. Kámen se mírně vznáší nad dlažbou, neboť je umístěn na nízkém soklu. Na čelní straně se kamenná látka dotýká země a zde je v kameni reliéf kvítí, květin. Květiny jsou symbolem minulého zázraku, vyrůstají ze země, a přitom jsou součástí látky z bílého mramoru, která tvoří menzu oltáře. To je celý návrh. Chtěl jsem, aby byl jednoduchý, obsahoval připomínku zázraku. Jako materiál bych použil italský mramor botticino. Je vhodný svou barvou a jemností, ze kterého lze vybrousit a vyleštit tvary drapérie i vytesat jemný reliéf kvítí. Jako předlohu pro reliéf se chci inspirovat květinou čekanky. Je to prostá květina, která roste na loukách kolem Kytína. Soklová část by byla z českého kamene z tohoto kraje, ze sliveneckého mramoru. Rozměr oltáře je 120 × 120 cm, výška 96 cm. Zvolené materiály by byly

v souladu s barevností, která je v kostele použita i s kombinací těchto barev v architektuře bočních a hlavního oltáře. Sloupy těchto oltářů jsou na dřevě imitovány právě do barevnosti mramoru stejného, krémového odstínu, jako mramor botticino. Schod ukončující presbytář je ze sliveneckého mramoru. Barevnost mramorování na dřevě kazatelny i rámu bočních oltářních obrazů je také v barvě sliveneckého mramoru. I dřevěný rám na hlavním oltáři u obrazu Panny Marie je mramorován do stejného odstínu. Sloupy na hlavním oltáři jsou opět mramorovány do běžového odstínu botticina“.

Dlažba presbytáře byla v závěru minulého roku vybourána, srovnána a vybetonován základ pro nový oltář. Až do doby instalace nového oltáře jsem sloužil mše svaté u zapůjčeného malého oltáře z kaple v Nové Vsi pod Pleší. Jistě se zeptáte na cenu. Nuže celkem 874.060 Kč, z toho dar 225.000 Kč.

*P. Jan Dlouhý text,
Martina Řehořová / Člověk a víra (foto)*

A ještě poznámka pod čarou: Možná si budete myslet, že článek otce Jana se v rubrice „Bůh v mém životě“ ocitl omylem. Není tomu tak. Otec Jan k tomu sám uvádí:

Je to pro mě opravdu nesmírně významná skutečnost. V mém životě to chápu jako projev velké Boží přízně. Nikdy jsem osobně nový kamenný oltář netvořil a u svěcení jsem byl pouze jednou – u trapistek (i to byl pro mě nezapomenutelný zážitek).

Jindřiška Blahoňovská – za všechno může babička

Paní Blahoňovská pochází ze Zbuchu u Plzně. V Mníšku žije od svých 18 let, kdy se sem, čerstvě vdaná, přistěhovala s manželem Honzou. Oba tu našli v roce 1963 zaměstnání a vychovali dvě dcery.

Kdo vás přivedl k víře?

Babička. S ní jsem chodila od tří let do Chotěšovského kostela Nanebevzetí Panny Marie. S radostí jsem navštěvovala s babičkou každou nedělní mši, i když tehdy ještě v latinském jazyce. Myslím, že je lepší, že jsou dnes mše česky. Víc tomu rozumíme a můžeme o slovech přemýšlet. Ale milovala jsem atmosféru kostela, hudbu, varhany, písně. Smysl mše svaté mi babička vysvětlila tak, abych ji ve svém věku pochopila. V devíti letech jsem pak byla u prvního svatého přijímání. Ráda na to vzpomínám, kdy jsem spolu s 18 děvčaty a 16 chlapci přistoupila se svíci v ruce před oltář. Ke svaté zpovědi nás připravil P. Brnych, který také vyučoval náboženství na základní škole. Později bylo náboženství zrušeno, P. Brnych a řádové sestry z Chotěšovského kláštera byli odvezeni neznámo kam a klášter zabrala armáda. To byla doba ošklivého pronásledování katolíků.

Oba jste s manželem pracovali v Kovo hutích, byl váš manžel také věřící?

Honza věřící byl, dokonce i v Jílovém u Prahy ministruval. On odtamtud pocházel. Ale jeho tatínek byl evangelík a maminka katolička, to se trochu tlouklo. Teď jsem zrovna našla papír, kde mu bylo povoleno ministruvat, ale

dlouho to nedělal. Bohužel jsme neměli svatbu v kostele, to mne mrzí. On tehdy pracoval na vojenském letišti a to víte, v šedesátých letech to nebylo možné, to by přišel o zaměstnání. Ale věřící byl. Vlastně jsme svatbu v kostele měli, ale zlatou, tady v Mníšeckém kostele.

A jak se vám v Mníšku těch šedesát let žilo?

Byli jsme tu šťastní. Manžel šel později pracovat do uranových dolů v Příbrami jako elektrikář, měl možnost tam získat byt, ale nám se tak líbil Mníšek, že jsme ho nevyměnili.

Máte dvě dcery....

Ano, dvě dcery, Ivanu a Janu. Ivana se věnuje dětem, ve čtyřiceti pěti letech vystudovala speciální dětskou psychologii na Univerzitě Karlově. Předtím měla několik let na Lhotecké ulici školku. Děti miluje, a když má nějaké dítě problém, paní doktorka ho doporučí právě k Ivaně. Dcera Jana pracuje v Praze jako účetní pro jednu firmu. Bydlí ve Stříbrné Lhotě a Ivana v Lipkách. Tak je mám obě blízko.

Stále vzpomínáte na babičku....

Jéjéj, neustále! Babička pocházela z Příbrami, tak jsme byly často na Sva-

Jindřiška Blahoňovská

té Hoře. Její bratr byl knězem. Babička je z devíti dětí a ona byla ta nejmladší. Léta dělala kostelníci a já jí pomáhala. Nosily jsme kytičky, svíčky a při tom mi vyprávěla o věčném světle nad oltářem, o Pánu Bohu, že jsme ho přišly navštívit. Zkrátka jsem svou víru získala díky babičce. Moje maminka, když mi byly tři roky, onemocněla tuberkulózou a tenkrát nebyly léky, antibiotika. Naučila mne první modlitbičky *Ježíšku, malý robě* a *Andělíčku, můj strážníčku*.

Maminka dlouho stonala, byla v sanatoriu v Jablonci nad Nisou, proto jsem tak fixovaná na babičku. Ta mne naučila ještě *Otčenáš* a denně jsme se spolu tyto tři modlitby modlily za zdraví maminky. A ona se opravdu uzdravila. Od té doby chodím každou neděli do kostela, a když z nějakého důvodu nemohu, tak to pro mne není neděle. Navíc máme v kostele takové dobré společenství, milé lidi a úžasného pana faráře. Vždycky mu při zpovědi říkám – zažila jsem tu za ta léta mnoho farářů, ale tak laskavého, účastného jsme tu neměli. A jaký dělá všude pořádek! Stará se nejen o své ovečky, ale i o svěřený majetek.

Pak mám ještě jednu vzpomínku. Když umřel mníšecký farář, tak byl v Mníšku pohřeb, na který přijel kromě asi osmi

První svaté přijímání v Chotěšově

Jindřiška Blahoňovská

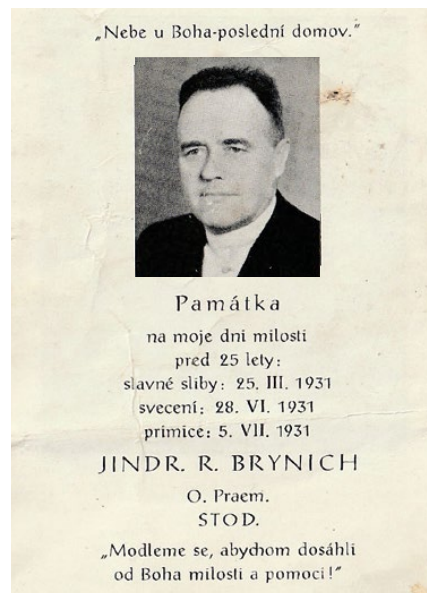
biskupů i pan kardinál Tomášek. Všude kolem policie a kostel prolezlý estébáky. Naší Ivance nebyly ani dva roky, stá-

la jsem s ní u poslední lavice v kostele a pan kardinál, jak šli kolem, se k Ivance sklonil a udělal jí křížek na čelo. Řekla jsem jí a dodnes říkám – máš požehnání od toho nejvyššího, máš dar. A také ona rozdává dál, věnuje se těm dětem.

Před třemi roky jste ovdověla, jak se vám teď žije bez manžela?

To byla rána z čistého nebe. Měli jsme mít diamantovou svatbu, tolik se těšil a miloval chatu, kde jsme žili od jara do podzimu. Je to bez něj těžké. Teď jsem prodělala operaci očí, to jsem si zrovna říkala, jak by mi to pomohl překonat a jak bych se mohla o něj opřít. Ale naštěstí mám dcery a říkám, Pán Bůh to tak chtěl a proti tomu nic neuděláme.

Za rozhovor děkuje Alexandra Merunková

K P. Brynichovi chodila J. Blahoňovská na náboženství

Tip na dobrou knihu

K JÁDRU KŘEŠŤANSTVÍ C. S. Lewis

C. S. Lewise jsem dlouhou dobu měla spojeného pouze s dětskou knižní sérií *Letopisy Narnie* a příjemně mě proto překvapilo, když jsem objevila i jeho tvorbu pro dospělé. C.S.Lewis působil jako profesor středověké a renesanční anglické literatury v Cambridge. Jako dítě byl pokřtěn, ale v období dospívání od víry odpadl. Vlivem svých přátel, jako byl například J. R. R. Tolkien, se však ke křesťanství znovu obrátil a je považován za jednoho z nejvýznamnějších laických apologetů 20. století (apologie znamená obhajoba nebo obranná řeč).

Jako první z Lewisových knih se mi do rukou dostala kniha *K jádru křesťanství*. V této knize jsou obsaženy texty rozhlasových pořadů, které C.S.Lewis připravil na žádost rozhlasové stanice BBC za druhé světové války, aby pomohl lidem v oné těžké době najít nový smysl života. Tato kniha je obecně považována za nejpopulárnější a nejpřístupnější z autorovy tvorby a sama musím říct, že

se mi velmi snadno četla, navzdory tak nesnadnému tématu, jako je víra. Nejvíc mě v knize oslovila lehkost, s jako C. S. Lewis předkládá argumenty, které naprosto logicky přechází jeden v druhý a vytváří snadno uchopitelný obraz základů křesťanské víry. S trochou nadsázky lze říct, že po přečtení této knihy jsem byla nejvíc překvapená tím, že nejsou na světě pouze věřící lidé, protože přeci není možné o existenci Boha jakkoli pochybovat.

Kniha je rozdělena do čtyř částí, přičemž v první se věnuje lidské přirozenosti, poté základům křesťanské věrouky, základním morálním otázkám a končí složitějšími teologickými tématy jako je Nejsvětější Trojice, Vtělení či Vzkříšení. Kniha byla přeložena do desítek světových jazyků, oficiální český překlad však poprvé vyšel až v roce 1993, protože komunistický režim neumožňoval křesťanskou literaturu vydávat.

A na závěr už tradičně pár citátů:

„To, co jsme, je důležitější než to, co děláme.“

„Dábel vždy posílá do světa bludy v párech – v párech protikladů. [...] Doufá, že hluboký odpor k jednomu extrému vás postupně vtáhne do druhého.“

„Kristus na nás pracuje především prostřednictvím druhých lidí.“

„Vyhybat se Božímu plánu není žádná pokora – je to lenost a zbabělost.“

Dominika Moulíková

Služby ve farnosti

Péče o chrám sv. Ducha v Trnové

Obec Trnová byla založena v roce 1342 benediktinským klášterem v Praze Břevnově. Současně vznikly i základy kostela sv. Ducha. Dnešní barokně upravený kostel je v jádře ještě stavbou z 1. poloviny 14. století, jak o tom svědčí zazděný gotický portál na severní zdi kostelní lodi.

Dnes bychom ale uvnitř našli výzdobu k pravoslavné liturgii.

Jedním z hlavních prvků pravoslavných a řeckokatolických chrámů je ikonostas. V tomto případě, kdy je nutné vycházet z prostorových dispozic malého katolického kostela, ale chybí. (K ikonostasu více viz doplňková fotografie na konci textu.) Obětnímu stolu se také říká prestol.

O prostory obětavě pečuje pan Michail Vasilčuk. Na tomto snímku ukazuje analoe – schránu na ikony, která je umístěna před ikonostasem. Obvyklá je ikona chrámu a ikona ke svátku na neděli.

Mnoho tradic v pravoslaví má vztah k Panně Marii, která je uctívána jako Bohorodička. Pokrov přesvaté Bohorodice, také Ochrana přesvaté Bohorodice, je svátkem pláště Panny Marie Ochránitelky, jedním z velkých svátků liturgického roku řeckokatolické a pravoslavné církve.

Svátek byl zaveden po zjevení Panny Marie Bohorodičky v polovině 10. století v Konstantinopoli v chrámu svatě Marie z Blachernae. Svatý Ondřej Konstantinopolský († 936), zvaný také Andrej Jurodivý, měl vizi Bohorodičky, jak se modlí za lid a následně na znamení ochrany nad přítomnými v chrámě rozprostřela svůj plášť. Na snímku je před obrazem Bohorodičky ikona svatého Nikolaje.

Lidé mohou zapálit svíčku jako poděkování či prosbu a umístit ji do podsvěčníku.

Korouhve, které lemují lavice, jsou obdobou našich praporů. Připomínají, že všichni jsme bojovníci za Krista.

Na kůru je umístěn velký obraz odkazující ke slavnému poutnímu místu na Ukrajině. Počajivská lávra je jeskynní pravoslavný monastýr zasvěcený Zesnutí (Nanebevzetí) Bohorodičky. Leží na kopci nad městečkem Počajiv nedaleko Kremence, v Ternopilské oblasti na západní Ukrajině. Je největším svatostánkem ve Volyni a po Kyjevskopečerské lávře i v celé Ukrajině.

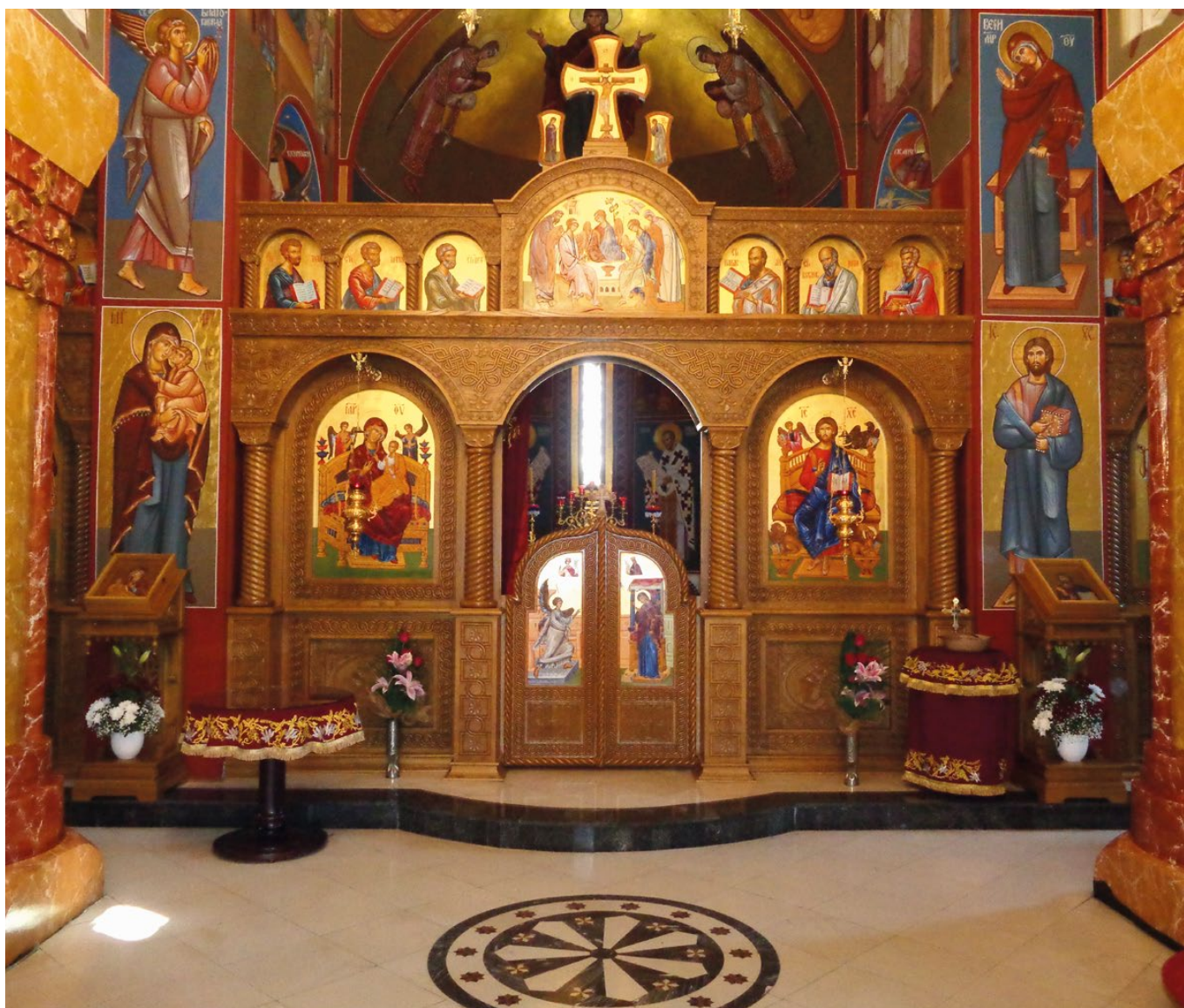
V detailu obrazu: nalevo sv. Amfilochij z Počajiva, uprostřed ikona Bohorodičky z Počajiva, napravo Job z Počajiva. Dle legendy bylo toto místo založena již ve 13. století během invaze Mongolů kyjevskými či athoskými mnichy. V roce 1604

se sem uchýlil Job z Počajiva, byl zvolen igumenem a klášter za jeho působení zažíval rozkvět. Sv. Amfilochij je vedle Joba Počajivského nejvýznamnějším světcem spjatým s lávrou; i díky jemu přežila nástrahy 20. století. Byl známý pro své léčitelské schopnosti. Mnoho lidí se prý uzdravilo i při jeho pohřbu roku 1971 a zejména v roce 2002, kdy byl kanonizován pravoslavnou církví; vyzvednuté ostatky tehdy přišlo uctít 20 000 věřících.

Pokud byste se rádi dozvěděli více o kráse pravoslavné liturgie, doporučuji vyhledat na internetu obrazy a hudbu spjatou právě s tímto poutním místem.

(Zdroj Wikipedia.com)

Ikonostas v chrámu Lazarica, Bělehrad. Ikonostas je dřevěná nebo mramorová stěna s průchody, která v pravoslavných a řeckokatolických chrámech odděluje presbyterium (kněžiště) od lodi – tedy nejsvatější oltářní prostor chrámu od prostoru pro laiky. Na této stěně jsou upevňovány ikony a na vrcholu je umístěn kříž.

Přijetí do katechumenátu

V sobotu 18. května byli v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha slavnostně přijati do katechumenátu, tedy do období přípravy na křest, Zuzana Hrubá a Libor Jelínek. Fotografie je z arcibiskupského paláce, kam byli po obřadu v katedrále všichni pozváni. Paní Zuzana k tomu říká: „18. květen je den, který zůstane v mém srdci jako velká vzpomínka.“ Určitě vám budou vděční, když je zahrnete do svých modliteb.

→ Na fotografii je zleva
P. Josef Andrejčák, Marie Jelínková s manželem Liborem
a Zuzana Hrubá s manželem Františkem.

Mníšek pod Brdy

VIVALDIHO ČTVERO ROČNÍCH DOB

KONCERT K OSLAVĚ SVĚTOVÉHO DNE HUDBY

21. ČERVNA 2024
VE 20.00 HODIN
NA NÁDVOŘÍ ZÁMKU

LUCIE SEDLÁKOVÁ HŮLOVÁ - HOUSLE
KOMORNÍ SOUBOR PRAGA CAMERATA

VSTUPNÉ 150,-
VSTUPENKY V PRODEJI NA POKLADNĚ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
NEBO PŘES SÍŤ GOOUT:

ZAZNÍ I SKLADBY BAROKNÍCH MISTRŮ JOHANNA SEBASTIANA BACHA,
GEORGA FRIEDRICHHA HÄNDELA A JOHANNA PACHELBELA

Deskohraní

V pátek 25. 5. se v Oáze na farní zahradě uskutečnilo už třetí farní deskohraní. Uplakané počasí bohužel neprálo velké návštěvnosti, ale navzdory předpovídanému dešti se sešlo dostatek hráčů, aby odpoledne příjemně uběhlo. Nejmladší účastníci poměřili své síly při hře Ovocný sad, kdežto ti starší zvládli vyzkoušet hned několik deskových her. Vítězi ale nakonec byli všichni, včetně maminek, které si mohly spolu chvíli v klidu popovídat, zatímco jejich ratolesti hledaly dračí vajíčka v Dragominu, čistily rybníček Zlaté rybky, sbíraly sladkosti v Perníkové chaloupce, nebo likvidovaly bandity a odpadlíky v Bangu.

Dominika Moulíková

Svatodušní putování do Trnové 2024

Jako již tradičně v sobotu 18.5.2024 se uskutečnilo Svatomušní putování (chcete-li pouť) od kostela svatého Václava v Mníšku do kostela sv. Ducha v Trnové. Jedná se vlastně o dva od sebe nejdálenější kostely v naší farnosti. Hrstka statečných ve složení p. farář Jan Dlouhý, paní Lucie Borská s dcerou a Petr Dušek vyráží v 11 hod. dopoledne na celkem asi 16 km dlouhou trasu vedoucí z Mníšku do Rymaně, Zahořan, Čisovic, Bojova, Klínce a Trnové. První kroky poutníků směřují z náměstí ke kapli v Rymáni. Přesně na tuto sobotu připadlo 100. výročí dokončení této krásné sakrální stavby, které jsme společně oslavili slavnostní mší svatou již ve středu 15. 5. 2024. Po krátkém zastavení a modlitbě růžence skupina dále pokračuje do Zahořan ke kapli svaté Ludmily. Tato kaple podobně stará jako ta sousední v Rymáni byla v roce 2021 u příležitosti 1100. výročí mučednické smrti svaté Ludmily slavnostně zasvěcena právě této mučednici. Více o kapli v Zahořanech se můžete dozvědět zde: <https://www.zahorany.cz/obec/kaple-sv-ludmily/>

Další kroky poutníků vedou k Zahořanskému rybníku a dále přes Horu do nedalekých Čisovic. Zde už poutníky netrpělivě vyhlíží manželé Maršíkovi s čerstvě napečenými buchtami, kávou a čajem.

Po krátkém občerstvení následuje v pořadí již třetí modlitba růžence a další krátké čtení z výše zmíněné knihy o seslání Ducha svatého a lásce k Bohu. Pak ještě prohodíme pár vět o čtení a také o výzdobě kaple v Čisovicích, o kterou se vzorně starají manželé Maršíkovi a místní obec, a pokračujeme dále. K procesí se na kousek cesty připojí také paní Markéta Schichová, místní farnice.

V Zahořanech již poutníky netrpělivě vyhlíží manželé Horynovi, starosta Zahořan pan Pavel Přecechtěl a místní farnice paní Marie Mužíková, která se mimo jiné stará o kapličku a květiny kolem. Od 13 hod. zde proběhne zpěv chvalozpěvu ke svaté Ludmile, v pořadí již druhá modlitba růžence a krátké čtení z knihy *Duch svatý – pramen života* od Eliase Velly. V Zahořanech se paní Borská s dcerou odpojily a dále s námi pokračovali manželé Horynovi.

Jelikož nás občerstvení a povídání v Čisovicích trochu zdrželo, musíme přidat na tempu. Ke hřbitovu v Trnové dorážíme asi s půlhodinovým zpožděním. Tam nás již netrpělivě očekává katechetka z Mníšku paní Daniela Feltová. Po krátké modlitbě za zesnulé opět vyrážíme na další cestu s krátkou zastávkou a modlitbou ke svatému Hubertu za všechny místní myslivce u jeho sochy v Pekle nedaleko Trnové.

Na okraji Trnové nás již netrpělivě vyhlíží rodinný klan manželů Boháčových se spoustou dětí a příbuzných. Omlouvám se, ale neumím všechny z této velké a zbožné rodiny spočítat ani pojmenovat. U památného dubu před Trnovou se k nám při-

pojuje Jiřinka Ptáčková, kostelnice z Mníšku, která měla ještě nějaké povinnosti v kostele. Jinak by s námi určitě šla celou trasu, jako každoročně.

Pak následuje v pořadí již čtvrtá modlitba růžence u nového zrenovovaného křížku těsně před Trnovou. V kostele nás již netrpělivě vyhlíží manželé Šedovi, Ruda Kučera z Jíloviště a několik dalších farníků, které osobně neznám, asi přímo z Trnové. Následuje slavnostní mše svatá, vyvrcholení našeho dnešního putování. Po mši na nás jako již tradičně čekají chlebičky, koláčky, buchty a další pochutiny připravené Boháčovými, Šedovými a Kučerovými. Ruda nám pak všem ještě uvaří kávu nebo čaj, každému dle chuti. Tímto naše dnešní putování končí, my nasedáme do připravených automobilů a vracíme se zpět do Mníšku. Pán Bůh zaplať za všechny tyto dary.

Text: David Horyna, fotografie: Petr Dušek

Oblíbená modlitba a recept

Pavla Pšeničková působí v naší farnosti už docela dlouho, ale tiše a nenápadně. Málokdo asi ví, že spolu s manželem Jirkou začali opravovat budovu Oázy v době, kdy to ještě byla ruina, o které se mnozí domnívali, že opravit nejde nebo že se to nevyplatí. Oni nemluvili, ale začali jednat – pomalu, ale vytrvale. Nakonec se přidali i mnozí další a Oáza dnes slouží nejen farnosti, ale i městu.

Já osobně jsem jí nesmírně vděčná za to, že při jednáních farní rady na obávanou otázku: „Kdo udělá zápis?“, při níž se všichni snažili být neviditelní, se nejčastěji nabídla ona. Dělá tuto nevděčnou práci dodnes a bere to jako samozřejmost. Taková je Pavla – tichá, skromná, laskavá a vždycky dělá to, co je potřeba. Ať už se jedná o práci pro farnost nebo třeba o náročnou péči o nejmladší dceru Anežku, potažmo o celou jejich pětičlennou rodinu.

Daniela Feltová

Oblíbená modlitba:

Mezi moje nejoblíbenější modlitby patří pochopitelně Otčenáš, ráda se také modlím vlastními slovy, a v posledních pár letech, které jsem trávila péčí o naši malou Anežku, jsem se scházela

s ostatními maminkami k Modlitbě matek. Jde o ekumenickou modlitbu, která se dá najít na internetu. Vybírám pasáž, kterou mám nejraději:

Promarnili jsme příliš mnoho času starostmi a pokusy uspořádat věci

vlastními silami a také nečinností.

Ale teď, Pane, spojeny se všemi ostatními matkami tvé rodiny, chválíme tě a děkujeme Ti za novou naději, kterou nám dáváš, když Ti přinášíme své děti.

Oblíbený recept

Mezi oblíbené a rychlé recepty (kromě strouhání mrkve) patří v naší rodině mrkvový dort, který jsem kdysi našla v časopise *Albert v kuchyni*.

Zde je recept:

Máslo a hrubá mouka
na vymazání a vysypání dortové formy

175 g třtinového cukru

175 ml slunečnicového oleje

3 velká vejce

140 g nastrouhané mrkve

1 velký pomeranč

175 g hladké mouky

1 a půl lžičky prášku do pečiva

1 lžička sody

1 lžička skořice

Špetka kardamomu (pokud máte)

Půl lžičky strouhaného muškátového
oříšku

Na polevu:

175 g moučkového cukru

2 lžice pomerančové šťávy

Troubu předehřejte na 180 °C, dortovou formu o průměru 24 cm vymažte máslem

a vysypejte hrubou moukou. Cukr přesypte do větší mísy, přidejte olej a postupně i vajíčka. Míchejte vařečkou, přidejte mrkev a jemně nastrouhanou kůru z jednoho pomeranče.

Mouku, prášek do pečiva, sodu, skořici, kardamom a špetku muškátového oříšku smíchejte v jiné míse a přidejte k mrkvové směsi. Promíchejte a směs

přendejte do dortové formy a pečte 40 – 45 minut. Nechte pět minut chladnout ve formě a pak vyklopte.

Nakonec udělejte polevu: moučkový cukr smíchejte s pomerančovou šťávou – směs by měla být tekutá zhruba jako smetana – a přelijte jí dort.

Pavla Pšeničková

Stopy

Zpravodaj farnosti při kostele sv. Václava v Mníšku pod Brdy
Redakční rada: P. Jan Dlouhý, Daniela Feltová, Saša Merunková,
Dominika Moulíková a Karolína Peroutková **Sazba:** Jiří Hladovec